

ՆԱԽԴՆԱԿ

ԱԶԳԱՆ ԲՈԼՈՒՄԻՆԻՍՏԻ

Իշխան «Գործարարական Բոլորի» զա-
գեթաբանա երգրատրոնա կեօրէ, Սըր-
պիա գրալը Ալէքսանտր Հազր. իւէ Մէն-
թօրու մագաղանա օլան հէյեթը նի-
եապէթ ընտրի Մ. Բիւթիշ, Ալօթրիա
իմբրաթօրու լարաֆընտան կէնճ հիւ-
քիմտար -Հազր. ընտա իպրազ օլունան
հիւանի զապուլ վէ թէվէճիւհաթը ըն-
տէրանտէն աօլաբը մէմնուն վէ մա-
ղու զալմիշար տըր, Պու միւնապէթ-
լէ մընտառա-ժօղէֆ Հազր. կէնճ գը-
լայա վէ մանէթի էրքեանընա պիւրիսի
իւլիթպէտէն նիշանլար իթառլա տա-
խի իպրազը հիւսիսաթը իայրիսաի իթ-
միշ, վէ պու իւն Սըրպիաեա գաղը օ-
լան հիւանի միւնապէթընըն պիւր տէ-
լիլի ալէնիսի մագաղանտա պուլունմուշ
տուր:

Կրածըն նիւմ ընտրի զազէթառը օլան
«Թաղապարտ» զազէթառըն պէտանըն-
ճա, գոնթ Գալսօքի պիւր թաղըմ առա-
ըն նիւվաղիշ վէ իլթիֆաթ իթաթիկ սը-
րառա, պազը նէսայիս վէ թաթիսիէլէր-
տէ տախի պուլունմուշ տուր: Գոնթը
միւնաթիւշ, Մ. Բիւթիշ վէ Մ. Բասի-
շէ Ալօթրիա-Մաճար հիւքիւմէթիւնի,
Հաքապուրի հիւքիւմէթի իշին պազէն
միւնապէթիսի նիւմաթիշէրտէ պուլու-
նան ֆըրգալարըն, թէրպիսիէն մուղա-
յիւր հալ ու հարեթէթիւնի նազարը
պիւրայտի իւէ կէօրէմէնէճէկիւնի, Մ. Բիւ-
թիշ վէ Մ. Բասիշէ պէտան իթմիշ տիւր:
Գոնթ Գալսօքի Սըրպիա հիւքիւմէթիւնի
իթթիտարըն Սըրպիաեա հիւս իթթի-
րէմէնէթտէ օլունաթուն, վէ պուլուն-
կէնճ Սըրպիա գրալիշէթիւնէ քէնտի գուլ-
վէթի գաղմուշունուն մուալէնէթիւնէ
լիւգուլի օլունաթու կիւն մուճիպի մա-
ղաթըմ օլունաթընը սէրա ու իթեան իշ-
լէմիշ տիւր:

Սըրպարըն Ալթիւթիւնըն մուալէնէ-
թիւնէ իւգուլի օլունաթընը բէթ տէ մէ-
մուլ օլունաթըն, պուլունարըն Բուսիա հազ-
գընտա հիւս իթթիւթիւնի թէվէճիւհա-
թը չէտիտէ վէ մէյրունըն հիւ պիւր
վաղըթ իւգալէսի միւմքն օլունաթաճաղը
Բուս մէհաթիւնէն սէօլլէմէթտէ տիւր:
«Նօթիսիէ վէթեա» զազէթառը, Պէլ-
կրատառ մուալիմ Անտօնօվիշ թարա-
ֆընտան պիւր Բուս տօթթունա իրալ օ-
լունան պիւր մէթըմպուլունա նշը իտի-
եօր: Մուալիլի մուաթիւշ մէթըմ
պու մէթըլիւրէ երգընտա պազը կէնճ
Սըրպարըն պիւրիւթտէ Բուսիաեա զիեա-
րէթ իթմէք նիւնիթիւնտէ օլունաթուն
պէտանիւշ չէօլլէնէ երգընտ:

ԲԵՐԻՏԻՆԱ (98)

ԲԱՄԱՔԵԱՐԱՐԳ

ՄԱՐԻՆԱՐԱՔԱ ԲԱՐԱՐԱՐ ՕԼԱՆԱՐ
պիւր զէման տիւմանէլիկիմ չիֆա գապուլ
իթմէք պիւր սուրէթտէ պուլունուպ, ան-
ճազ մաշիւր վէ հազգաթ թապիպիւրիւն
հիւմէթ վէ թէք ալիլաթաթը սանէսիւն-
տէ եալմաշ եալմաշ աղըմ պաշըմա կէլ-
տի, պատէհու ալմալը օրհնիսիէմտէ տա-
հա զիեաթտէ պիւր էյիլիւր միւնապէտէ օ-
լունաթու, նիւնապէթ թէմմալընա իտտէ-
լի սըհնէթ ու աֆիսիէթ իտէրէք, իւրի
կիւնտէն պէրու սանա թէքըրա սէօլլէ-
նիւմ էլպատըմ թիմարիսանտէն եազաեը
գուրթալարըմ Գուլվէյի աղիլիէ վէ
հաֆըրաճա մալը օլուն օլունա, տէրու-
նիմտէն հիւս իթթիլիլի թաարֆ իթ-
մէք միւմքն տէկիլ տիւր: Մանա սէօլ-
լէտիլիլի կիպի, պէշ սէնէլիւր ուզուն վէ
տէրիւն պիւր ուզունտան ունանտըմ, իւր
տիւնիւնտիլիլի չէյ, սանա տօղրուսունու
իւրաթ իտէյիլի, պիւր թամաթեարըն
տիւնիւնտէսիւնտէն ֆարգը տէկիլ իտի
... Կանի տիւնիւնտիւմ քի մալ վէ միւլէթիմ

«Բուս էհալիսիւնի սաաթէթ վէ չէ-
լէֆի Սըրպ Հէալիսիւնի սաաթէթ վէ
չէրէֆի տիւմէք տիւր, Բուսիւնըն իտպար
վէ նիւքպէթի Սըրպիւնըն իտպար վէ
ֆէրաթէթի տիւմէք տիւր, Թուլ միւն-
տէթտէն պէրու Սըրպարըն Բուսար ի-
շին, եէթաիկէրիւնի էյիճէ անլամազ վազ-
թը կէլիւշ տիւր, Սըրպար Բուսարըն
ալմալ վէ առաթըն չիւ էյիճէ մէլուֆ
օլմալը տըրըն, Բուսիւնըն տաճա զի-
եաթտէ սէվիպ անը եէկեանէ վէ իսալիս
տօթթարը վէ գուլվէթի հալիլէրի մա-
գաղմառա առա իթմէլի տիւրէր:»

Գիսիսիկէնտէ քէնտիլի թէտալի իթ-
մէթտէ օլան բէհնա Պիւմարգ, էրիւն հազ-
գընտա պաշա, իթթիւթիէ պաշալմալը
տըր: Մուալիլի արթըք հիւքիւմաթ-
լար վէ պէյիւր էրպալը սիեաթէթիւն
իւնթիւրաթընա նալիլ օլունաթընտան,
թալէպէթի գապուլ իւէ քէնալի իթթի-
լար իթմէթտէ տիւր:

Սաաթընալ օլունաթուն 10ունտա
Ալման թալէպէսիւնի հէր սընթիւնտան
միւլէնէթըլ պիւր հէյեթիւ մէպունտէ
մուալիլէյի իսանէսիւն աղիլէթիւնէ քէն-
տիւնէ էն պէյիւր Ալման սէնաթթ-
քեաթ գուլունմուլարըն էսէրի օլան պիւր
կիւմիւլ պարտաթ թաթտիւմ իթմիւլէր
տիւր: Իրէնա պարտաթը գուլվէթի էլլէ-
րի իւէ գալտըրը, պիւր չամբանա իշ-
տիքտէն սնորա, պու կէնճ թալէպէ հու-
ղուրունտա պիւր նութը կըրաթ իթմիւշ
վէ չէօլլէ տէմիշ տիւր:

Ալմանա իթթիւթիւնի սուրէթի
թէնէթըլիւնէ նէգաթթ իտիլիպ սիեա-
սի ֆըրգալարըն միւնաթէլիսի, Ալման
իթթիւնաթընը թէվէճիւն վէ թէրաթ-
գիլիսի թաթթը թէհաթիտէ պուլուն-
տուրուեօր, Նիւպազ վէ նիֆաթ ֆիւրի-
նէ գաղը օլունաթընը, էլկէր Ալմանա
միւլթիւնտէ օլուն, ճէհնէնէմիւն իշէրի-
սիւնտէն չըգան չէյթանա պիւր զալէպէ
չալար:»

Չիեաթէթ իթթիւթիւն օլունաթ-
տա, բէհնա Պիւմարգ Ալման գաթընա-
րընըն աղընա պատէնուշ օլունա, անիւ-
րի զիեաթտէսիլլէ մէհա ու սէնա իթմիւշ,
վէ գաթընաթըն էրքեթիւթտէն զիեաթտէ
վաթթաթէթիւր օլունաթընըն մագաթը
սիթթալիտէ տէրսիսի իլլէմիւշ տիւր: Տալի-
մա էյիլիւնէթտէն ֆարիլ կէլմէնէ մու-
մալիլէյ բէհնա Պիւմարգ կէնճ թալէ-
պէնէ, թապիպիւրըն նիւմ հիւսաթթիւն
վէ նիւմ տէմէվի օլունաթուն պէտան իթ-
միւշ իտէ տէ, զալիպա մէվէթի իթթի-
տարըն չէթըլիլ հիւսաթթ պիւրիւնէֆ-
սիւնէ իսթիլա իթմիւշ տիւր:

ԵՎՐՈՔԱ ԲԻՍՏԱՐԱՐՆԸ ՀՈԼԻ

Լօնտրառա սգ օնթօնուն էհվէնիլի
պէր տէվաթ պուլունուեօր:

Կէնչն հիւսաթթեթ վաղու պու-
լան պուհրանտա, ինիլիթէրա պանգա-
սընըն սգ օնթօնուն 100տէ 6եա գաթաթ
չըգաղըն հալաթ թէթիւնէն թէնիլ օ-
լունաթուն տուր:

Խարիճի իսթիւրաղարա վէ իսարիճ-
տէ իշ կէօրմէք իշին թէնիլ օլունան
գուլունաթալարա բէք չօգ բաթալար վէ-
րիլիլի ճիւնէթիւ, պիւր վաղըթտան
պէրու պուլունաթալարա օլունաթաթ-
տա իւքէն, մէվճուտ օլան աղչէթ մու-
հաթաթա, վէ իսարիճտէ օլան պիւր չօգ
մաթըլաթ թալիլ օլունաթալար,
Լօնտրա բիպաթըն էրէն քէսպի վիւսաթ
իթմիւշ, վէ պուհրան իսթիւթ պուլուն-
կիպի օլունա տուր:

Պանգալար հէր վաղըթտան զիեաթ-
պիւր չօգ նուգուտա մալը տիւրէր:

Պէյիւր պիւր իֆիսա տալի վաղու
պուլունաթուն, սարաթիւր միեա-
նընտա էմիլիէթ ալթէթ իթմէթտէ տիւր:
Ճէնուպի Ամէրիպա վէ ճէնուպի էլ-
թօթա պուլունաթըն մալիլէրի տալի նիւա-
նէթ պուլուն իսէ, էլթօթա բիպաթը
իսալիլի իսալի տիւրէլիլ օլունաթ տըր:
Ինիլիթէրա մալիլէ նէգաթթիւնէ
ալիլիլ իթթիլիսալ օլունան պիւր գա-
րաթ իթթիլիսալնէ, հիւսէ իւղէրիւնէ
թէնէթըլիլ իտէն պանգալար, պուլունտան
սնորա մաշ պէ մաշ միւլաթէնէլէրիլի
նէշը իտէնէթէր տիւր, Պուլունաթուն
Ալման Ունիւթ Միւնիթըն պանգաթընը
մէվճուտ աղչէթ տուլունունուն 100տէ
20սի նիւպէթիւնտէ օլունա 3 միւլէթ ինի-
լիւսաթըն միւլթէթալունա տուր:

«Իունիլ» պանգաթընը մէվճուտ
իւրի պուլունաթ միւլէթ ինիլ իրաթը տըր:
«Օլունաթան» պանգաթընը մէվճուտա
ալիլի 2 պուլունաթ միւլէթ իրա գաթաթ տըր:
Ճէնուպի Ամէրիպա պուլունաթըն
հէնուպ իսթիւթ պուլունաթըն, տուլունու
ուլունաթէն մէսէլիսի թէսպիլի օլունա-
մալը տըր:

Պէրիլի վէ Բարիս պարալարընտա
թապիլիսի հիւսաթը չէթիլ ինթա օլուն-
աթա, էսհաթ իւղէրիւնէ մուալիլ ի-
տէնիլ միւլթէթիլիսի արթմաթըն ի-
սիտ իսիսիլար իսթիլ:

Բուսիա թալիլաթընը ֆիեաթընը
թէթիլի իշին պաղը մէրթէպէ սարթը
ղալլէթ իսթիլիլ տիւր:

Ամէրիպա չըմէնտաթէր հիւսաթէրի
պաղը մէրթէպէ թէնէթիլիլ իթմիւշ տիւր:
Մանէթըն չէթիլ պէլէտիլի տալի-
րէսի, 100տէ 3 ֆայիլ իւէ վէ 100տէ
9հ նաթտա արաթ չարթը իւէ, պիւր պու-
լունաթ միւլէթ իրաթը պիւր իսթիլաթըն
թէտալիլ չըգաթը, թալիլաթըն
ֆիեաթըն 96եա գաթաթ չըգաթ տըր:

ԿՕՄՈՒՐԱԿԵ Ի ԲԻՆԵՔԻԲՕ

(Եր. 6503 Գէն-Է Էրը)

Կը նշմարէն Հիւսիսի հիւսաթանը
կամ ըստ ալթման յորթըլման ֆէնէր-
Պաղէսի, Կ. Պօլսոյ ամէնէն նկարչական
գիւրքն ունեցող տեղիւրէն միւն, ուրիւն
մարդ ժամերով, առանց յաղենալու,
կրնայ գիւրքը անհոն մարաթաթըն
ընծայած չըթը և հոյակապ տեսարանն.
և ծոփն ծայրածիր, յանման և իշխա-
նաց-կղզիներու գեղաժող խումըն
չուրջը ծառեր որոնց վրայ թռչունը կը
գեղգեղէն, նաւակներ որոնց մէջ ման-
կունք կիւրեն, միւն զեփիւն ալ,
ս' ճոմերեան ալ բուռն ու մըրկաթը
զեփիւն ու կը չնէ թըպիլիլ լեւնէրէն
ու խում կը ձգէ ամէն կողմ, այլ փաթ-
կալիւն մանիլի զեփիւն Վոսիլիւն:

Եսասէր սոսկալի նախանձ մը ձեր
սիրտը չի' կրծիւր երբ կը խորհիլ թէ օր
մը, գուցէ վաղը, պիտի դադրիւր վայ-
լիլէ այս ամէնը, միւն ուրիւն պիտի
չարունակեն ժուռ գալ, անհոյ անչ
տարբեր, այն չընաղ վայրաց վրայ զորն
սիրեցիք այնքան, Իրաւաբը Հանրի Հէն
իւր հուկ յետին վայրիւնի կաղաղա-
կէր աղիւղըմ ձայնիւ:

—Մաղիւնը, ծաղիւնը, քանի' գե-
ղեցիլ է բուլթիւնը:

Հեռուն ծառաց և այգեաց ընդ մէջ
կը բարձրանան էրէն-Քէօյի տունիւն
և մանաւանդ ապարանքներն Օսմանեան
աւագանոյն որոյ սիրելազոյն վայրերէն
միւն է այս գեղեցիկադիր գիւղն: Այդ-
մեկուսացիւր ընդարձակ բնակարանն-
ը յոյց կուտան մեզ Օսմանեանց ապ-
կիւր համար ունեցած մեծ ճաշակը:
միւն մեք ընդհանրապէս Պոսեթիւն
եւրոպացիք, կը սիրենք իրարու վրայ
դիւղիլ, ալ մը հողի վրայ երեք տուն
չինել, և լայն ալիսարհի մէջ նեղ ապ-
րիլ, ինչպէս կընէ Եղիւրդը: Օսման-
ցիք գեղազանցապէս բնակեան զա-
ւակներն են, գեղեցիկն, բուռն գեղեց-
կին, ամէնէն հոյակապ, ամէնէն սիրալի
գեղեցիկն, ճաշակն ունին: Տաճկական
գիւղ մը միշտ ունի իւր մէկ նկարչա-
վայր կողմը: Գողգեսա նախախնամական
ստօրիւնթիւթաթը իրենց բաժին ինկած
է ալիսարհի չընաղազոյն մասերը: Մա-
թուր օդ և քաղցր ջուր, ահա' երկու
գեղազոյն բարիք որոնց ստացումն բաւ
է երջանկացելու ու և Արեւելքի մը:

Կը տեսնենք Գլնալըն որոյ աղչէն
պիտի անցնինք, առանց նախախնամական
մէնէն տղեղն, ամէնէն խոպան, ամէնէն
ճաշկանալիլ իշխանաց - կղզիներուն:
Մեզ, Հայոց համար, եթէ ոչ սիրելի
գոնէ յարգելի պէտք է ըլլայ, իւր
պատմական յիշատակներով որոնց մա-

չալպ մուլաֆաթ իթթիւթիւն:

Եյ պու թաալվաթընը նէ' կիպի
չէյիլ տիւր տէնի վաղու պուլուն սի-
ւալիլէ ճէվապէն, միւմաթիւշ, Էեարըն
եարըն կիճէնէ գաթաթ պէթէր տէ Եա-
եօ քիլիսիսիէ կիտէրսիլի, օրատա
հէր չէյիլ մալիւմաթ ալարաթ ճէնա-
պը Հազգա սիլէ օնթիլ պիւր էվլատ
պալիւ իթմիւշ օլունաթունտան տօլաթը
թէնէթըլիլ իտէնէթիւնիլ տէտի:

Պէնտէ օ աղչամա գաթաթ պէթէս-
կէ գաթաթ վիւրիպ, ճիւլէր բարէմ Լուի,
գաթէն ուղուն սաթալըմ պիւսպիլիլիւն
աղաթըն, սալալըմ պէնի պիւրիլիլիւն
պաղաթ պիւր գալպա տէօթմիւշ օլուն-
ղու հալտէ, պիւրտէ մախսուսէն եանը-
նա եաղալաթընը վաղը թալիլաթըն
թէնէթըլիլ իտէնէթիւնիլ Հապէլիլի
պօեաեաթաթ մէրապիլ իթթիւթիւնէտէ
հաղըր պուլունտու:

Ա՛հ, նէնալ վէ նաղիւր էվլատըմ,
- իւլալէ իթթիւթ, պապա Բիւշար Բիւգա-
թալիլ պիւր գալպ վէ հիւլէնիլիլ պիւր
հարէթ թիլ, -էլէր պիւսէն կէօրաթիլիլ
վէ իշիլիլիլիլ... սէնիլ իւլիլիլիլ
Բուս վէ վիճաթըն հասէպիլլէ, պէնիլ
իսթիւթ թաթալիլ վէ բէրէսիլիլ (պաշտիլ)
իսթիլիլ:

Էլիւր պէնտէ հուսուլէ կէլէն ինքը-
լապը նախէհանիլի վաղըթ օլունաթը,
օ՛հ, պազ կէօրէնէթմուսուն, պիւր արա
պիւր նէվի հայրէթ ու վէլէ իւղհար իթ-
տիւմ, էվլէթ պէնիլ հաղուրումտա
զիւրէ ճէմիլիլ թաթտիս օլունաթաթ
օլունաթուն կէօրիւնէ, գանն իտիւթ-
տուլի, բուհուն քէնտիլիլիլ պաղ-
լարընտան չէօլիլէրէք, էէր երկիւնտէ
պիւր թաթըմ իսալաթ վէ միւլաթընթ
իւրաթընա հէր քէսի միւնէթտար իտէն
էրպաթը ֆալ ու իսալըն բուհարը կիւլ
պի կէօյ երկիւնտէ ուշուեթը իտի: Հա-
լի ֆի պու իսթիւթ չօգ քիւրմէմիւշ տիւր:
պէնիլ չէթէֆ ու իթթիլիլաթընա օլունաթ-
վաղու պուլուն չու միւլէսիլ տուլաթ-
րա լաեթը վէճէլէ միւլաթաթաթ տէ
կիլ իտիւթ:

— Նէ' սէօլլէթօլունուլ բէտէր'իւմ
... սիլ օլունաթա իտիլիլ, վէ պէօլլէ
սէրվէթ ճէմ իթմէթսէ իտիլիլ, պէն
նալը պէօլլէ էյիլիլ իտէպիլիլէթտիւմ,
պանա գուլվէթիլ պիւր վաթըմա պը-
րաթ մաթընը մը, պէնիլ եէկեանէ լի-
եաթաթըմ, սիլիլ օ գաթաթ մաթընալիլ:
էէթ վէ օլ տէրէնէ ֆէտաթընթըլալ-
լա թօրաթընթը չու ճէսիլ սէրվէթի
հիւսիլ իսթիլալ իթմէթտէն իսալիլիլ

մէն խօսելի կողմէն փափագանք, որ
զանազան պարտքներ կը ստիպեն զ'ու
առ այժմ զանց ընել, սակայն կարծեմ
անօգուտ չէ գտնէ մի քանի խօսք ըսել
յոյնական մէջ վանուց վրայ որք մը
դարձ մէջ կը քաղաքներն այս կողմէն
է որոնց աւերակաց մասունքը կ'երևին
տակաւին ու վերջերս ալ սկսած են
մանրամասնօրէնք քար առ քար քննել
պատմագէտ-խմբագրութիւն հրատարակա-
ղի մը ձեւաւ մը որ անշուշտ իւր այս
հետազոտութեանց արդիւնքը պիտի
հաղորդէ գիտնական աշխարհի:

Բի. Գանդուան կայսրութեան ժամա-
նակ, կը գրէ Նյու-մաքրէրէր, երեք կամ
չորս անգամ անգլի վանքեր կը բարձրանային
Բրոքլին (Գլենայլ-ատա) հողոյ վրայ: Ա-
ռաւելնը շինուած էր ծովագետ մօտ, դէպ
հաջողակողմն, առ երկու մեծ ջրընդի
միջոց շրջապատը յայտնապէս կ'երևէր
տակաւին: Այս հաջողակողմն մեծատա-
նի բեկորք, գրեթէ անկերպարան, վեր-
ջերս գտնուեցան, երբ նորակերտ եկե-
ղեցւոյ մը հիմունքը կը փորէին: Այդ-
քնկորներն են մէկ քանի հատակոտորք
պորթլիքեայ սիւներու և ծայրատեղ
կոյակաց, որոնք այժմ կը գտնուին ջր-
ընդի մօտ: Այս հողակալ և մեծատա-
րած ջրընդ մեծաշէտ փորուած էր մե-
ծատապան պիտոյից համար:

Երկրորդ վանքն, որ շատ ընդարձակ
չէր, կը բարձրանար կղզւոյ գագաթը,
գլխիցն քանի մը հարկեր քայլ վեր: Այս
հին շինութեանքն ու է հետք չէ մնա-
ցած այսօր, իբաց առեալ այժմու վան-
քին հարկավարին վրայ տեսնուած մի
քանի անշուշտ ստորերկրայ շէնքեր:
Արդէն Բրոքլին բոլոր հին վանուց շէն-
քերը գրեթէ անյայտ եղած են: Իրենց
առաջնօրէն մեծ մասը, յետ Օմանեան
տիրապետութեան, օգտակարապէս ծա-
ռայած է հանրային շինութեանց կառուե-
ման, իսկ նմացածը նպատակած է Այլա-
կերպութեան մեծատանի աւարտման,
որ այժմ կը գտնուի շէնքի կատարը,
հին վանքին տեղն: Այս շէնքն ունի շը-
քի տեսարան, թէ արեւելեան և թէ
արեւմտեան կողմէն: Միւստատան ինք-
նին քաղաքութեան արժանի բան մը
չունի: Վանակներէ երեսն վրայ թո-
ղուած այս վանք կը ծառայէ իբրեւ
բնակութեան քանի մը խեղճ ընտան-
եաց, համեստ վարձուրդ այս վայրի
թեմական: Ծարինքէ կը տեսնուի մեծ քա-
րերով սալակեալ, արեւոտ բակին մէջ,
որոյ վրայ տակաւին կը տեսնուին հին
տապանագիրք, կը վազվզեն կիսամերկ
և բոլորով տղայք և կ'ստուտեն այծի
ձագէք, վանական հին և ընդարձակ
շրմարքի վեմը ծածկող արթնառնակե-
րն ուտելով: Անկիւն մը, փոքրիկ տա-
նիքի մը տակ, կը գտնուի մատուան
դուռն: Սպիտակամօրուք երկու կրօ-
նաւոր կը սպասաւորեն մատուան, միակ
ներկայացուցիչը նախնի բազմութիւն ա-
քեղայից, իսկ մատուռը կատարելով
օրինակն է այն համեստ արթնառնակե-
րն որք այնքան շատ կը գտնուին յու-
նաբնակ երկրաց մէջ և որոնց ներքեւ-
կողմէն ոսկեգոծ դրուագները, ժամա-
նակէն սեւցած սրտց պատկերներու ա-
ռատութիւնն, ամեն կողմ տարածուած
խուսիկ հոտն, այլանդակ նշանագիրնե-
րով գրուած բազում արձանագրու-
թիւնները, հակառակ ամբողջութեան
սրտաճմիկ ու խեղճ միճակին, անկեալ
մեծութեան և հնացեալ պերճանքի դը-
րօյ մը ունին որ մեծարանք կ'ազդէ,
և կը զարթոցանէ անցեղին բարեպաշտ
յիշատակը:

«Ս. յորն» կը յառաջանայ արագ տ-
րագ, մի քանի դիփիններ (տօմուզ պա-
լղը) մըցման ելած են չոգենաւին հետ,
թեւեղին քանդակար շարժելով, հեւ ի
հեւ կ'ը հնգեւին մեզ, մերթ ընդ մերթ
մ'ուստատան անհետեւ կ'աւանդ մը ձեւ-
առնելով ծովուն երեսն և ապա կողին
միտնելով խորը: Իւրն պայքար բնու-
թեան և մարդոյն ձեւարարութեան
մէջ, և չոգենաւը վերջապէս ետին կը
թողու պարտեալ գլխիւն:

Գլենայլի և Հէյպէլի մէջտեղ, խո-
րը քաղաք, կը տեսնուի Պուրկաղ կամ
Անդիկանի, քարուտ և աղբաւ կղզին:
Անդիկանի ատենք կը կոչուէր Բանս-
մա, իսկ իւր այժմու անունը կ'երևէր
թէ Անդեսաների անունին պօրապետ
Անտիգոնոսի որդին: Գլենայլի ուղեց
այս կերպով անմահացնել իւր հօր ա-
նունը երբ Գլենայլի 298 տարի առաջ
եկաւ Մարմարայի մէջ պատերազմելու
Լիւսիմաքի և Կասանդրի հետ: Հոս ալ
կը տեսնուին հին վանուց հետքեր և ո-
րոնք սակայն չունին միւս կղզեաց չափ
կարեւոր պատմական յիշատակներ:

Կը մտնենք Հէյպէլի: քանի՜ ակնա-
հաճօ տեսարան մ'է չոգենաւին վեր-
նայարկէն դիտել յարադաւար եղեւնեօք
պննալ բլուրներն որոնց վրայ փոքրիկ
արահետներ ուղեւոր կը բարձրանան
մինչ ի կատար: Ահա՜ աստուածաբանա-
կան դպրոցն, որոյ դիմաց, քիչ մը հե-
ռուէն կ'երևին առեւտրական դպրոցն,
երկու, ըստ Յիսուսի, ընդգիծմամբ
հաստատութիւնք: միոյն մէջ կուսանին
ծառայել Աստուծոյ և միւսին մէջ Մա-
մոնայի: Զարմանալի է արդարեւ տես-
նել մարդիկ որք փոխանակ հաճոյք զգա-
լու այս կղզեցիկ տեսարաններէն, կեր-
թան կը փակուին շոգենաւի ներքեւ-
յարկն ու խալի սեղանին առջեւ կորա-
քամակ, կ'անցունեն ժամերն, բար-
կանայով, հայոյնով և ծախով լցեալ
գարշաճութեամբ միտնողներն մէջի ապակա-
նալ օդն շնչելով:

Ի Հէյպէլի կը թողուք ուղեւորաց
մի մեծ մասն որոնց մէջ, այս տարի, կը
գտնուին բաւական Հայեր, Գուրս ելող
ամբողջ մէջ կ'երևին մի քանի երկ-
տասնամեայ որոնց գրպանէն կ'իտոյն
գուրս ինկած է «Հայրենիք» առաւօտ-
եան թերթը: պատեհ առիթ մը չէ՜ այս
մի քիչ «Հայրենիք» չորսը գառնալու
Հայոց Ֆիկարային՝ որպէս կը կարծեն
թերթին սնապարծ հրատարակիչը: Զիք
ինչ առաւել ծաղու արժանի քան տես-
նել մարդ մ'որ իրեն բան գործը ըրած է
որինչնեղուն վրայ ինչպէ՜ և որ ահա
ինք կ'իյնայ ծաղկաւան ընթացքի մը մէջ:
Երեսն Եւրոպայի մէջ կան առաւօտ-
եան թերթեր որք զիշերն ի բուն աշ-
խարհի ամէն կողմէ իւր կը ստանան հե-
ռագրի, հեռախօսի և բաղմամբ լրա-
բերներու միջոցաւ, այսպէս որ ընթեր-
ցողն երբ կարդայ այդ թերթի մը տեղե-
կանայ անպակի լրաց որք չէնք գտնուի
նախորդ երկրորդան թերթերուն մէջ:
Իսկ «Հայրենիք» միթէ՜ այսպէս է, ոչ —
այլ լրագրաց առջի օրուան լուրերն օ-
րինակելով գոհ կըլլայ: Գալով խմբա-
բալիս յօդուածներուն, թերթին և ին-
այնպիսի գրութիւններն ասոնք որ մարդ-
պէտք չունի կէս-քուն կէս-արթուն կար-
գալու, կ'ընայ իր կունը կամ լաւ եւս բնաւ
չկարդայ: «Հայրենիք» հրատարակիչը
գուցէ առարկին մեզ թէ իրաւ լուրերն
ուրիշ լրագրերէն կ'առնուին այլ խորա-
գիրները փոխած, աւելի շէ՜ ըրած և
Բարիկցեան հով մը տուած են: ո՞վ ցնորք:
Հէյպէլիէն ի Բրենքիք օտար վայր-
կենի միջոց կայ, չոգենաւը կանցնի մին
քան զմիւսն գեղաշէն ձկնեղուն առջե-
ւէն, մի քանի ծովափնի մօտ, այլք պու-
րակաց մէջ կ'ուրանած: Ո՛ր էր թէ պըն-
թաց «Ս. յորն» տեղ գտնուող չոգենաւ
մ'ըլլար որպէսզի աւելի երկար ժամա-
նակ վայելէր այս տեսարանը: Բայց ա-
հա՜ հասանք նաւամտոյց և հարկ է
դուրս ելիլ:

ՍԵՂՆՆԻՅԵՆ

Պիրոս վէ ՍԵՂՆՆԻՅԵՆ ՈՒՄՈՒՄԻՍԵՆ
Պիրոս եւրոպայի տեսու, իշխութե-
լէր իշխան էն իսթիֆի վէ պարլարան
տախի էն միւֆտի սանձարագ պիւս
ֆիւթուր իշխութեան տիր, վէ չօգ ի-
թիմալ տիր քի, պաղը իսթիֆութեան տու-
տանտա զիւտան իշխութեան տիր: Հէյ

չէյ մրդարան վէ վաղթ ու հալէ նիս-
պէթլէ հէմ միւֆտի վէ հէմտէ միւֆտի
օլուր: իմտի, ալէլ ումու մազարաթ-
տան արի թանըմը օլան, վէ պիւս իսթիֆ
ու ֆիւթուր իսթիմալ օլուրմազ տա պու-
լունան պիրա հազգընտա, Այամանիս
մէշհուր թապիպլէրինտէն Տօգ թ. Սուտ-
նըրն, պաղը միւթալէարընը թարա-
ֆընըղա իրալ իլէ, դաղէթալի ֆէրիտէ-
նիղտէ տեղերն թէմէննի իտերիմ:

Տօգը. Կիւրէնտէ

Տօգ թ. Սուտնըր, մէվթին (էօլլիմ)
սէպէպլէրին թէֆթիլ վէ թէտղը քիլլէ-
տիկի սըրատա, պիրա ֆապիլդարընտա
իշխէնէնէրի մուայէնէ իտիպի էօմիւրէ-
րինն ին՞ տեղէնէնէրտէ գընալմը օլ-
տուղունու, վէ պիւսալէն ալէյս պիրա-
նըն ին՞ մէրթէպէ մուգիլը պուլունտու-
ղունու կէօթէրմէք իշին, Միւնիկ շէհ-
րինն էհալիսին միսալ թութմազ տա
տըր:

Միւնիկ շէհրի, էն գիւտտէ պիրա
սարֆ օլունան պիր շէհր տիր: թէքմիլ
Այմանտա, սէնէվի առեմ պաղընա
88 իթրա պիրա գուլլանըլ, վէ Պա-
վէրիտա իսթ 200 իթրա սարֆ օլուն-
մազ տա տըր: Հալ պու քի, Միւնիկ շէհ-
րինտէ 1888տէ, առեմ պաղընա 331
իթրա, վէ 1889տա 363 իթրա սարֆ օ-
լունմազ տա տըր: Թապիլթիլէ Միւնիկ
շէհրինն ֆապիլդա ամէլէրի տահա
զիւտտէ սարֆ իտէրլէր: Պու ֆապիլ-
դալարտա շարլանարտան պիրինն էէվ-
միսէ 20 իթրա պիրա իսթէք առեթին
տէն օլուպ, վաֆիլ միւտտէթ Պէրլին
խաթիլանէրինտէ կաթմազ տա իտի:

Իսթիլթիլ օլուն սըհէթէ մուգիլը օլ-
մաղին, վիւնուտին հիշ պիր աղաթըն
էսթիլթիլէրէք խալալ իլլէմէսի, չօգ-
տան պէրու պիր մատտէյի մալիմէ ի-
քէն, պու իլլէրլէրտէ, պիրանն քէն
թէթլէ իսթիլթիլին տալիս բէք չօգ
խաթիլթիլարա սէպէպլէրին վիրտիլի
թահալը օլունմազ տա տըր: Մուլլիմ
Պիւնիկէրին թահալը անէլընա նէղաթէն,
գալպէ տանիլ իլլէթլէրին պու տեղէ-
նէրտէ չօղալմաթըն սէպէպ, միւս
թաթիլ չօգա պիրա իլլէմէսի տիր:

Տօգ թ. Սուտնըրն իսթիլթիլթիլին
նէղաթէն, էօլլէրլէրին չօղալմաթ իլլէթ
ֆապիլդալարա օլուպ, գալպ խաթիլ-
լըլարա իսթ, չօգա պիրա իսթիլթիլ
օլունմաթընտան դուհուրա կէլմէքտէ
տիր:

Տօգ թ. Սուտնըրն մուսթիլթիլին կէլէն 30
սէնէ քարֆիլտարի էօլլէրլէր հազգընտա
թահալիլ իթիլթիլ իսթիլթիլթիլ իմա-
լինտէ, չու աթիլտէքի ճէտվէլի պուլու-
րուլ:

Միւնիկ շէհրի էհալիսինն էքսթիլթիլ
նին էօմիլ վասաթիլթիլ (կենաց միջին
իլլէն) 33½ սէնէ օլմաղին, Այմանտանն
տիլթիլ շէհրլէրինն նիսպէթլէ դանէթ-
լէ գընալմէք տիր:

Պիրախանէ սահալլէրի, 3½ սէնէ
(էրէքլէր), վէ գարըլար իսթ, 60 սէնէ
եալամազ տա տըրլար:

Պիրա գարըլարընըլար, 42 սէնէ վէ
իթիլ պուլուպ ալ:

Խըղմէթիլթիլ 35 սէնէ վէ 9 ալ:
Բիլիլթիլթիլ (մահալը գարըլարըն-
լար) 27 սէնէ:

Մէյլանէթիլթիլ, (չարապ վէ սանի-
րէ իլլէթ թաթիլար) էրէքլէր 40 սէ-
նէ վէ 9 ալ եալամազ, գարըլար իսթ,
47 սէնէ վէ 3 ալ եալամազ տա տըրլար:

Էալ (պիր նէվի պիրա) սաթըլարըն
էօմիլ 40-50 սէնէ օլուպ, խըղմէթիլ-
լէր իսթ անմազ 20-30 սէնէ եալարալ:

Պու տեղէնէ իլլէթ գուլլանալարըն
մէվթիլին սէպէպի, էիլթէք իսթիլթիլթիլ
օլուպ, վէ Գուրս շու թապիլթիլ օլունան վէ-
րտէ իլլէթիլնէ միւսպէլա օլունարըն էն
չօղու տա իլլէթ իտէրլէր տիրլէր: Աք-
ճիլթիլ իսթիլթիլթիլթիլին էն ֆէնա ճիւ-
տուղու շէմ կիլի աշիլթարա տըր: Պու
ճիւս իլլէթիլթիլ միւսիլթիլ իլլէթիլթիլ
իլլէթիլն, գալպին գուլլէթիլնի աղալթ-

մասընտան, վէ վիւնուտի խալալ իլլէ-
մէսիլտէն հուսուլէ կէլմէսի աշիլթար
տըր:

Նիւ-Եւրոպի իլլէթիլթիլ

ՄԵՔԵԱԹԻՊ

ԳՈՅՈՒՆ ԻՅԵՆ

Միւնիկ շէհրի

20-30 կիւս ալ տէմ, պիր գարը սէ-
պէպլինտէ իթիլթիլթիլ իսթիլթիլ տէրլան-
լըսը, էէքթիլթիլ իլլէ, կիլթիլթիլ թու-
թուլարալ, ճանալալ Մէմլին օլլու տէ-
նիլէն կէնն, ալարըլ եալամալ միւթէ-
նիլթիլ անիլտէ վէֆաթ իթիլթիլ տիր, վէ
տիլթիլ տէ եալարալ օլունմազ հալտէ
հապա իլլա օլունմազ տուր:

Պու սէնէ շիմիլթիլ գալտալ բէք ալ
թէսալիլ իտէն պիր շէյ պիր գալ տէ-
ֆա վուգու պուլմուլ առը, շէյլէ քի,
ուսուլու պէլտէնէ իսթիլթիլ, գալար-
լար սապալարէն շէֆալ վաթիլ գալ-
գարալ եկեղեցիէն, շէյլէն, վէ ֆու-
րունտ էթմէք իլլէթիլթիլ կիլթէր-
լէր, վէ քէլալթիլ իսթիլթիլ գալարալ
ընըն էօլլէրինն սուլալալ սիւրիլթիլթիլ-
լէր: պաղը պէլտիլտէն, իլլալ թէնհա
վաթլը պիր ֆուրաթ առտ իտէրէք,
մէգուլթիլթիլտէն պաղըլար իլլէթիլթիլ
ճուլմ պիրլէ, գուլալ լարընտան քիլթէ-
լէրին շարըլա սալուլմալալ տըր:

Ինչալալ պատէլին պէլլէ անվալը
նապէնա վուգու պուլմալ:

Գալթիլթիլ Միւսուլունտէ մէշհուր
շէհրլէրինտէն պիր իսթիլթիլ, թէսալիլ
օլունմազ քի սօգալարըն կէնիլթիլթիլ վէ
նէղաթիլթիլ բէք ալ տիլթիլ օլուն-
մալալ տըր: հալտա համալարըն բիս
սալարը իսթիլթիլ ալըլ օլարալ սօգալ-
լարտան ճէրէնալ իթմէքտէ տիր: Պիլ-
մէմ քի, ֆիլան ֆիլան քիմալ սէնէվի 60
— 70 իլլա համալարընտան իրալ ալմալ
իլլին, էհալիլ պէլտէնն թէնէֆթիլ ի-
տէնէլի հալալ պօղմալալ նէ՜ հազգը
գալ տըր:

Պէլթիլթիլթիլ իլլալ ալալիլ տէֆի-
նէ էլլէթլէ տիլթիլ իտէնէք տիր:
1894 յուլիս 16:

ՀԱՐԻՊ ՊԻՐ ՖԱՅԻԼ

(6504 Իսթիլթիլթիլ իսթիլթիլ իսթիլթիլ)

Միւսթիլթիլթիլ քէպըլարալ ալալ թահ-
լիլ իթիլթիլ, վէ իլլինտէ պիր ալ -
նիլթիլ օլունմազ լէտէլ մուսնէնէ անա-
լըլմը տըր:

Պու հալ ճիւսնէթիլ վուգուլին իս-
պաթէ քէպիլ իտիլ: քէպըլարալ բարալ,
տիլնէ միւթէլալիլ գաղը գալիլթիլթիլ
հալիլ պիր քիլթիլտան քէնիլթիլ պիր
եալարալ իտիլ: էվին հէր թարաթլէ-
հալթիլ օլունմազ իսթտէ, մէգըլթիլ քի-
թալ պուլունմալալ տըր:

Տուլ գալտըն իսթիլթիլտէ իրա օ-
լունան իսթիլթիլալ, իսթիլթիլ տալիլ
գիլ ու գալը մուսթիլ օլմալալ պալլարը
օլմալալ, միւստալիլ ումուլթիլ, գալիլա-
թլը վաղընա իսթիլթիլ միւթէք, վէ ին-
տէլ իլլալ մուսթիլթիլ միւսպալթիլթիլ
իթմէք իլլին, իսթիլթիլալ սիւրալթիլ
միւսթիլթիլ իլլէ իրալալ իլլէ իլլէմիլ տիր:

Իլլալ թէտլիլալ վաղընալ վաղընալ
հիլ պիր նէթիլթիլ հալար օլունմալ տըր:
շէհրին էհալմը վէ եալթիլթիլալ
տան հիլ պիր իսթիլթիլ իսթիլթիլ
րինէ, վէ եալալ իսթիլթիլ մէսուպ
պալալ պիր առեմէլ -նիլթիլ վէ եալ
չան օլուն սաթիլալ տըր, պիւսալ ա-
լէյս իլլ պիր թարաթ իտիլթիլ, վէ
շիւպէլիլ տալիլ օլան քէպըլարալ
իսթիլթիլալ վաղընալ տալիլ օլան
էվալ միւսնտալ հալթիլ իտիլթիլ տիր:

Պիր սէնէ սօլար Մ. Բ. իլլէ մուսթիլ-
ղէլ Հանրիլթիլ թէսիլ իտիլթիլալ
իրա օլունմալ, Մ. Բ. Հանրիլթիլ
վիրտիլ թէսիլ իլլէ քէնալիլ ալալիլ

100

